Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Անունը, ազգանունը, զբաղեցրած պաշտոնը՝
Բաբկեն Փաշինյան, մակրոտնտեսական քաղաքականության վարչության արտաքին հատվածի կանխատեսումների և վերլուծությունների բաժնի գլխավոր մասնագետ

2. Գործուղման վայրը և ժամկետները՝ Ավստրիայի Հանրապետություն, ք. Վիեննա, 2023 թվականի մայիսի 29-ից հունիսի 9-ը:

3. Հրավիրող կողմը՝ Վիեննայի միացյալ ինստիտուտ

4. Գործուղման նպատակը (աշխատանքային ո՞ր խնդրի լուծման համար էր նախատեսված գործուղումը)՝

Գործուղման նպատակն էր մասնակցել նշյալ դասընթացին, որը ներկայացնում է փոխարժեքի հիմնական հասկացությունները, ներառյալ՝ իրական, անվանական, երկկողմանի, բազմակողմանի, պահային և ֆորվարդային փոխարժեքները: Դասընթացը ուսումնասիրում է արբիտրաժային և փոխարժեքի պայմանները, ինչպիսիք են չծածկված տոկոսադրույքի հավասարությունը, մեկ գնի օրենքը, գնողունակության համարժեքությունը և հարաբերական գնողունակությունը: Այն խորանում է իրական փոխարժեքի հավասարակշռության հայեցակարգի և դրա դերի մեջ լողացող և ֆիքսված փոխարժեքի ռեժիմներում ներքին և արտաքին հավասարակշռության հասնելու գործում: Դասընթացը նաև քննարկում է իրական փոխարժեքի և տնտեսական աճի, ինչպես նաև փոխարժեքի աճի ռազմավարությունների և Բալասսա-Սամուելսոնի էֆեկտի միջև կապը: Ուսումնասիրվում են փոխարժեքի ռեժիմները, դրանց դասակարգումը, ընտրության գործոնները և լողացող փոխարժեքների օգուտներն ու կիրառման ծախսերը՝ փոխարժեքի ռեժիմների պատմական համատեքստի հետ մեկտեղ: Դասընթացը ուսումնասիրում է փոխարժեքի քաղաքականությունը և դրա փոխազդեցությունը այլ քաղաքականությունների հետ, ներառյալ դրամավարկային քաղաքականության անկախությունը, արտաքին ճշգրտումը, փոխարժեքի անկայունությունը, ֆինանսական կայունությունը, առևտրի ինտեգրումը, անվանական խարիսխները, հարկաբյուջետային քաղաքականությունը և կապիտալի վերահսկումը: Փոխարժեքի քաղաքականության մեջ լուծվում են զարգացող շուկայական տնտեսությունների առջև ծառացած գործնական խնդիրները, ինչպիսիք են փոխարժեքի չափազանց անկայունությունը, տարբեր ռեժիմների տեսակները, մրցունակությունը, գների կայունությունը, փոխարժեքի փոխանցումային մեխանիզմը, դոլարիզացիան, արժույթի անհամապատասխանությունը, իրականացման մարտահրավերները և թիրախային կարգավորում: Հետազոտվում են անցումները կոշտ փոխարժեքից ճկուն փոխարժեքի ռեժիմների, ներառյալ շարժառիթները, արագությունը և

անվանական խարիսխի ընտրությունը: Դասընթացն ընդգրկում է արտարժութային միջամտությունները (ինտերվենցիա), դրանց ազդեցությունը դրամավարկային քաղաքականության վրա, դրդապատճառները, օգտագործվող գործիքները, արդյունավետությունը, մարտավարությունը, հաղորդակցման քաղաքականությունը և կանոնների վրա հիմնված և հայեցողական միջամտությունների բանավեճը: Քննարկվում են արժութային ճգնաժամերը և դրանց պատճառները, ինչպես նաև մակրոտնտեսական քաղաքականության դերը: Խոսվում է նաև միջազգային պահուստների համարժեքության, արտաքին հաշվեկշռի գնահատման և փոխարժեքի ռիսկերի և անհավասարակշռության վաղ նախազգուշացման համակարգերի մասին: Ընդհանուր առմամբ, այս դասընթացը առաջարկում է փոխարժեքի վերլուծության և քաղաքականության համապարփակ պատկերացում ինչպես զարգացած, այնպես էլ զարգացող տնտեսությունների համար:

Նպատակն էր զարգացնել և խորացնել փոխարծեքի և առնչվող հասկացությունները, ծանոթանալ վերջինիս վերլուծման ներկայիս ժամանակակից մեթոդներին:

5. Քննարկված թեմաները՝

1. Փոխարժեքի քաղաքականություն: Ներածություն
2. Փոխարժեքի վերլուծություն հիմնական սկզբունքները
3. Իրական փոխարժեք: Նրա դերը
4. Փոխարժեքի ռեժիմները: Ակնարկ
5. Փոխարժեքի ռեժիմները և մակրոտնտեսական քաղաքականություն
6. Որոշ գործնական խնդիրներ
7. Փոխարժեքային միջամտություններ
8. Ֆիքսված փոխարժեքի ռեժիմից լողացող ռեժի անցումը
9. Միջազգային պահուստների համարժեքության գնահատումը
10. Արժութային ճգնաժամ
11. Արժութային ճգնաժամերի վաղ նախազգուշական համակարգեր
12. Իրական հավասարակշիռ փոխարժեք և անհամախատասխանություններ

6. Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը.

Գործուղման ընթացքում հնչել են ելույթներ, քննարկումներ: Ներկայացվել է դասավանդող-փորձագետների կողմից բարձրացված և քննարկված թեմաների՝ Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվող և արդեն առկա փորձի մասին: Հանդես եմ եկել ներկայացումով՝ Լեհաստանի տվյալների հիման վրա արված վերլուծությունը ներկայացնելով, որը բաղկացած էր մակրոտնտեսական ակնարկից, բազային սցենարից, ախտորոշված մակրոտնտեսական խնդիրներից և կիրառվող արժութակին ռեժիմից, վերջիններից բխող ներքին և արտաքին անհավասարակշռությունները շտկելու համար մշակված քաղաքականության սցենարից:

Այնուհետև ներկայացրել եմ Հայաստանի հանրապետության մասին շնորհանդես, որ ներառում էր մակրոտնտեսական իրավիճակի նկարագիր, արժութային քաղաքականությունը, ներկայումս դրամի արագ արժևորման երևույթը:

7.Հանդիպման կամ հավաքի ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.

Այդպիսիք առկա չեն:

8.Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.

Դասընթացի ընթացքում ձեռքբերված գիտելիքները և հմտությունները օգտակար կլինեն փոխարժեքի վերլուծության, արժութային քաղաքականության արդյունավետ իրականացման համար: Ձեռքբերված գործիքակազմը և գիտելիքները ներկայումս լայն կիրառություն ունեն Արժույթի հիմնադրամում:

9. Ստորագրությունը, ամսաթիվը:

12 հունիս, 2023թ.